

Quickscan natuurtoets

Bergerdensestraat 25 in Bemmelen

In opdracht van Buro Ontwerp & Omgeving

Colofon

Rapportnummer : 1533
Projectnummer : 2563

Opdrachtgever : Buro Ontwerp & Omgeving
Contactpersoon : Dhr. J. van Luttikhuizen

Opdrachtnemer : Staring Advies
Jonker Emilweg 11
6997 CB Hoog-Keppel
0314 641910
info@staringadvies.nl
www.staringadvies.nl
IBAN NL87 RABO 03 88 40 73 44
Btw nr. NL8076.79.616.B01
KvK 09100544

Auteur(s) : T. Asbreuk, MSc / ing. R. Boerboom
Controle : Drs. L. Witjes
Status : Definitief (aangepaste versie)

Datum : 20-07-2015

Foto voorblad : Plangebied

Wijze van citeren : Asbreuk, T., 2015. Quickscan natuurtoets, Bergerdensestraat 25 in Bemmelen. Staring Advies, Hoog-Keppel.

Eigendom

Dit rapport is vervaardigd op verzoek van de opdrachtgever. Het rapport blijft eigendom van de opdrachtgever. Niets uit dit rapport mag worden vervaardigd en/of openbaar gemaakt worden d.m.v. druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever, noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

Betrouwbaarheid

Dit onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd conform de toepasselijke en van kracht zijnde natuurwet- en regelgeving. Het onderzoek betreft een momentopname en geeft een inschatting van de geschiktheid van de onderzoekslocatie voor beschermde soorten. Het incidenteel voorkomen van beschermde soorten is echter nooit met zekerheid te voorspellen. Staring Advies accepteert daarom op voorhand geen aansprakelijkheid ten aanzien van eventuele beslissingen die de opdrachtgever naar aanleiding van het door Staring Advies uitgevoerde onderzoek neemt. Staring Advies is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Staring Advies; opdrachtgever vrijwaart Staring Advies voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

Kwaliteitszorg

Staring Advies is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Het Netwerk Groene Bureaus is de brancheorganisatie voor groene adviesbureaus. Het Netwerk werkt aan de kwaliteit van advisering gericht op natuur, landschap, water, milieu en ruimte en behartigt de belangen van groene adviesbureaus. Het Netwerk hanteert een gedragscode die opdrachtgevers en andere belanghebbenden een basis biedt om de leden aan te spreken op de kwaliteit van hun werk.

www.netwerkgroenebureaus.nl

Inhoud

Colofon	1
1 Inleiding en doel	3
1.1 Inleiding	3
1.2 Doel	3
2 Gebiedsbeschrijving en geplande werkzaamheden	4
2.1 Gegevens plangebied	4
2.2 Beschrijving van het plangebied	4
2.3 Geplande werkzaamheden	4
3 Beschermde status plangebied	6
3.1 Gelders Natuurnetwerk	6
3.2 Natura 2000	8
4 Het ecologisch onderzoek	9
4.1 Methode	9
4.2 Resultaten	10
5 Flora- en faunawet	15
5.1 Toetsing aan de Flora- en faunawet	15
5.2 Wettelijke consequenties	19
6 Conclusie	20
Bijlage 1 Impressie plangebied	22
Bijlage 2 Wettelijk kader Flora- en faunawet	25

1 Inleiding en doel

1.1 Inleiding

Bij een ruimtelijke ontwikkeling verlangt de huidige wetgeving een gedegen onderzoek naar flora en fauna in verband met de zorgplicht die de Flora- en faunawet een plannenmaker oplegt. Het plan is om op de locatie Bergendensestraat 25 in Bemmelen de aanwezige varkensschuren te slopen en op deze locatie een nieuwe woning te realiseren. De heer van Luttikhuis van Buro Ontwerp & Omgeving is betrokken bij deze plannen en heeft Staring Advies gevraagd om een quickscan natuurtoets uit te voeren.

1.2 Doel

Het doel van de quickscan is om snel te inventariseren of door de geplande ontwikkelingen schade kan ontstaan aan populaties van beschermde soorten flora en/of fauna en hoe deze schade beperkt of gecompenseerd kan worden.

Tijdens de uitvoering van het verkennende natuuronderzoek is het voorkomen van beschermde soorten planten en dieren op de locatie nagegaan. Daarnaast is onderzocht op welke wijze de plannen voor de locatie in overeenstemming kunnen worden gebracht met hetgeen bepaald is in de Flora- en faunawet.

Dit rapport is opgesteld conform het voorschrift zoals opgenomen in het aanvraagformulier "Aanvraag ontheffing, ingevolge artikel 75, vierde lid, onderdeel C, Flora- en faunawet (Ontheffing voor ruimtelijke ingrepen)".

2 Gebiedsbeschrijving en geplande werkzaamheden

2.1 Gegevens plangebied

Locatie: Bergerdensestraat 25
Plaats: Bemmelen
Gemeente: Lingewaard
Provincie: Gelderland

2.2 Beschrijving van het plangebied

Het plangebied is gelegen in de gemeente Bemmelen, in de woonkern Lingewaard (zie figuur 1). Het plangebied aan de Bergerdensestraat 25 betreft twee oude varkensschuren met omliggende bestrating en gazon (zie figuur 2 en bijlage 1). Het plangebied voor de loods (naast de Bergerdensestraat 21) betreft een gedeelte van een agrarisch perceel (akker). De directe omgeving van het plangebied bestaat uit bebouwing, bedrijfspanden, wegen, boerderijen, groenstroken en de Neder-Rijn.

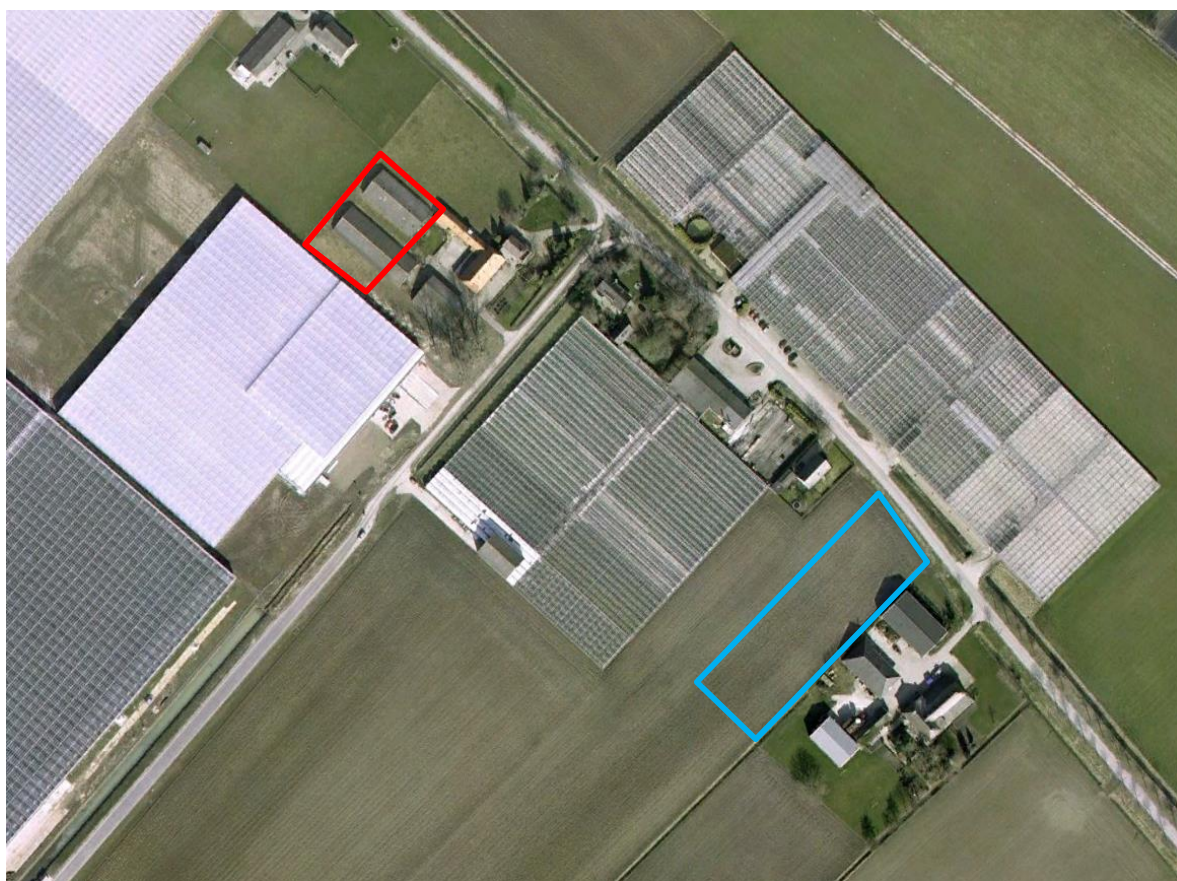
De te slopen varkensschuren zijn later omgebouwd tot loods en worden begrenst door bestrating en een schapenwei. De grazige delen van het plangebied worden extensief/niet beheerd en de vegetatie wordt bepaald door algemene plantensoorten van voedselrijke en ruderaal omstandigheden zoals akkerdistel, grote brandnetel, ridderzuring en diverse grassoorten. Het plangebied voor de loods betreft een gedeelte van een intensief gebruikte akker. Het perceel grenst aan de zuidoostzijde aan het erf van de Bergerdensestraatweg 21. Aan de overige zijden grenst het plangebied aan het niet te gebruiken deel van de akker (zie figuur 2). Ten zuidwesten van het gebied zijn voornamelijk de akkerlanden/weilanden gelegen, ten noordoosten van het gebied ligt bebouwing en de Neder-Rijn.

2.3 Geplande werkzaamheden

In het plangebied ten hoogte van de Bergerdensestraat 25 is men voornemens twee oude varkensschuren te slopen en een nieuwe woning te realiseren. Op de locatie naast de Bergerdensestraat 21 is met voornemens om een loods te bouwen op een gedeelte van een akker.

Figuur 1. Ligging van het plangebied (rood). Bron: Kadaster.

Figuur 1. Luchtfoto van het plangebied voor de woningen (rood) en de loods (blauw). Bron: Google Earth (2015).

3 Beschermde status plangebied

3.1 Gelders Natuurnetwerk

In de Omgevingsvisie is de herijkte Ecologische Hoofdstructuur (EHS) ruimtelijk vastgelegd en gaat het in Gelderland verder onder een andere naam. Voor de EHS komen twee nieuwe natuurcategorieën in de plaats: het Gelders Natuurnetwerk (GNN) en de Groene Ontwikkelingszone (GO).

3.1.1 Gelders Natuurnetwerk (GNN)

Het GNN bestaat uit alle bestaande natuur en een zoekgebied voor nog te realiseren nieuwe natuur. In het GNN geldt: in de basis hier geen nieuwe initiatieven. Er zijn enkele uitzonderingen mogelijk. Dat zijn ontwikkelingen van een groot algemeen of provinciaal belang of waarvoor - overtuigend gemotiveerd – geen alternatieven bestaan. Voor dergelijke uitzonderingen gelden specifieke spelregels die garanderen dat het Gelders Natuurnetwerk in stand blijft (het nee, tenzij principe). Dat betekent dat hier geen ruimte is voor nieuwe projecten die de aanwezige en potentiële natuurwaarden significant aantasten.

3.1.2 Groene Ontwikkelzone (GO)

De GO is een gebied waar partners en partijen worden uitgenodigd om actief 'groene' doelen mee te helpen realiseren. Er is in dit gebied ruimte voor de verdere ontwikkeling van bestaande en bij het gebied behorende bedrijvigheid of bewoning. Afhankelijk van het type en de schaal van de ontwikkeling vraagt de provincie om een (extra) bijdrage te leveren aan de GO.

Het plangebied ligt niet in het GNN en de GO (zie figuur 3). Op korte afstand (circa 60 tot 100 meter) van het plangebied bevinden zich enkele bospercelen welke zijn aangewezen als bestaande natuur binnen het GNN. Tussen deze bospercelen liggen diverse groene ontwikkelzones als verbindend element.

Figuur 3. Ligging van het plangebied (rood) ten opzichte van het Gelders Natuurnetwerk en Groene Ontwikkelingszone, bron: Provincie Gelderland 2015.

3.1.3 Effectbeoordeling GNN

In het plangebied wordt twee oude varkensschuren gesloopt en een gedeelte van een akker gebruikt om nieuwbouw van een woning en een loods mogelijk te maken. Er vindt geen ruimtebeslag op bestaande natuur of groene ontwikkelzones plaats. Bij het toetsingskader van het GNN en de GO is geen sprake van externe werking. Nadelige effecten voor, tijdens en na inrichting van het plangebied op het GNN zijn niet te verwachten door de aard van de werkzaamheden. De kernkwaliteiten van het GNN worden niet aangetast. Er hoeft geen verdere toetsing uitgevoerd te worden.

3.2 Natura 2000

De Europese Unie heeft een zeer gevarieerde en rijke natuur, die van grote biologische, esthetische en economische waarde is. Om deze natuur te behouden heeft de Europese Unie het initiatief genomen voor Natura 2000. Dit is een samenhangend netwerk van beschermde natuurgebieden. Voor Nederland gaat het in totaal om 162 gebieden. Het plangebied ligt niet in een Natura 2000-gebied. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied 'Rijntakken' ligt op ruim 2,3 kilometer afstand van het plangebied (zie figuur 4). Het Natura 2000-gebied 'De Bruuk' en overige Natura 2000-gebieden liggen op grotere afstand van het plangebied.

Figuur 2. Ligging van het plangebied (rood) ten opzichte van de Natura 2000-gebieden: 'Rijntakken' en 'De Bruuk'. Bron: Provincie Gelderland 2015.

3.2.1 Effectbeoordeling Natura 2000

Ruimtelijke ingrepen in of nabij Natura 2000-gebieden zijn niet toegestaan wanneer deze significante negatieve effecten op de kernkwaliteiten veroorzaken. Door de afstand tot het Natura 2000-gebied 'Rijntakken' en overige Natura 2000-gebieden en beschermde natuurmonumenten en de geplande ontwikkeling in het plangebied zijn nadelige effecten op deze beschermde Natura 2000-gebieden niet te verwachten. Verdere toetsing of een vergunningsaanvraag in het kader van de Natuurbeschermingswet is niet noodzakelijk.

4 Het ecologisch onderzoek

4.1 Methode

Het verzamelen van gegevens heeft op twee manieren plaatsgevonden: via een literatuuronderzoek en er is gericht veldonderzoek uitgevoerd.

4.1.1 Literatuuronderzoek

De volgende relevante verspreidingsatlassen op het gebied van flora en fauna zijn geraadpleegd:

- a) De Nieuwe Atlas van de Nederlandse Flora
- b) Atlas van de Flora van Oost-Gelderland
- c) Atlas van Nederlandse Broedvogels
- d) Werkatlas Zoogdieren van Gelderland
- e) Atlas reptielen en amfibieën in Gelderland 1985 – 2005
- f) Vissenatlas Gelderland
- g) Vissenatlas Noord-Brabant
- h) De dagvlinders van Nederland
- i) De Nederlandse libellen

4.1.2 Veldonderzoek

Het plangebied is door een onderzoeker van Staring Advies onderzocht om de aanwezige biotopen te kunnen beschrijven, om een inschatting te kunnen maken van de mogelijk aanwezige beschermde soorten en incidentele waarnemingen te kunnen doen van beschermde flora en fauna (zie tabel 1).

Onderzoeker	Bezoekronde	Datum	Tijd	Weersomstandigheden
T. Asbreuk	1	23-06-2015	08.30 uur	Half bewolkt, Regen, 10 °C, wind 2 Bft

Tabel 1. Veldonderzoek.

4.2 Resultaten

Deze paragraaf bespreekt de resultaten van het literatuuronderzoek en het veldonderzoek.

4.2.1 Literatuuronderzoek

Flora

De Nieuwe Atlas van de Nederlandse Flora en de Atlas van de Flora van Oost-Gelderland geeft voor de omgeving van het plangebied, de aanwezigheid van 7 licht beschermde plantensoorten weer: aardaker, akkerklokje, brede wespenorchis, gewone vogelmelk, grote kaardenbol, knikkende vogelmelk en zwanenbloem (Flora- en faunawet, tabel 1).

Daarnaast zijn in de omgeving van het plangebied 3 matig beschermde plantensoorten aangetroffen: wilde marjolein, rapunzelklokje en grote keverorchis (Flora- en faunawet, tabel 2). De literatuur maakt geen melding van streng beschermde soorten (Flora- en faunawet, tabel 3). Tijdens het veldbezoek wordt een inschatting gemaakt of bovenstaande en andere beschermde plantensoorten voor kunnen komen in het plangebied en de directe omgeving.

Broedvogels

Raadpleging van de Atlas van Nederlandse Broedvogels van SOVON vogelonderzoek Nederland heeft voor de omgeving van het plangebied het voorkomen van een aantal broedvogels aangetoond. Een deel van de vogelsoorten kunnen een territorium bezetten in het plangebied of in de directe omgeving hiervan, waardoor ze gebruik kunnen maken van het plangebied. Het betreft hier vooral bos- en struweelvogels en vogelsoorten van het agrarisch gebied. Naast algemene soorten als boomkruiper, merel, koolmees, kievit, pimpelmees, roodborst en zwarte kraai zijn er een aantal Rode Lijstsoorten aangetroffen in het atlasblok waarbinnen het plangebied zich bevindt. Het betreft voornamelijk vogels van het cultuurlandschap zoals: boerenzwaluw, huiszwaluw, kneu en ringmus en enkele bosvogels: grauwe vliegenvanger, groene specht en spotvogel. Ook de boomvalk, buizerd, havik, huismus, ransuil en steenuil, soorten waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn, zijn in de omgeving van het plangebied aangetroffen. Tijdens het veldbezoek wordt een inschatting gemaakt of deze vogelsoorten voor kunnen komen in het plangebied of directe omgeving, waardoor ze mogelijk negatieve effecten ondervinden van de geplande ruimtelijke ontwikkelingen.

Zoogdieren

De digitale zoogdieratlas van de Zoogdierverseniging VZZ (www.zoogdieratlas.nl) maakt voor het kilometerhok (191-437) waarbinnen het plangebied ligt melding van een aantal beschermde zoogdiersoorten. Het betreft de volgende soorten:

- Flora- en faunawet, tabel 1 (licht beschermd): bunzing, bosspitsmuis, egel, dwergspitsmuis, haas, huisspitsmuis, konijn, mol, ree, veldmuis en vos.
- Flora- en faunawet, tabel 2 (matig beschermd): eekhoorn en steenmarter.

- Flora- en faunawet, tabel 3 (streng beschermd): gewone dwergvleermuis, laatvlieger en de rosse vleermuis.

Tijdens het veldbezoek wordt een inschatting gemaakt of er beschermde soorten voor kunnen komen in het plangebied en in de directe omgeving.

Amfibieën, reptielen en vissen

De Atlas reptielen en amfibieën in Gelderland 1985 – 2005 en Vissenatlas Gelderland maken voor de omgeving van het plangebied melding van de volgende beschermde soorten:

- Flora- en faunawet, tabel 1 (licht beschermd): bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad, kleine watersalamander en meerkikker.
- Flora- en faunawet, tabel 2 (matig beschermd): kleine modderkruiper.
- Flora- en faunawet, tabel 3 (streng beschermd): rugstreeppad, poelkikker en grote modderkruiper.

Tijdens het veldbezoek wordt een inschatting gemaakt of deze beschermde soorten en andere beschermde amfibieën, reptielen en vissen voor kunnen komen in het plangebied en de directe omgeving.

Ongewervelden

Raadpleging van diverse websites en literatuur heeft niet de aanwezigheid van beschermde ongewervelde dieren (Flora- en faunawet, tabel 2/3) in de directe omgeving van het plangebied aangetoond. Tijdens het veldonderzoek wordt nagegaan of geschikt leefgebied voor beschermde ongewervelde soorten binnen het plangebied aanwezig is.

4.2.2 Veldonderzoek

In deze paragraaf worden per soortgroep de resultaten van het veldonderzoek besproken.

Flora

Het plangebied bestaat uit twee gebouwen, met rondom deze gebouwen een voedselrijke schapenweide en een gedeelte van een akker. De vegetatie is soortenarm met alleen een enkele soort van voedselrijke omstandigheden als duizendblad, gewone melkdistel, grote brandnetel, kruipende boterbloem, madeliefje, paardenbloem, speerdistel, witte klaver en diverse algemene grassoorten.

De in de literatuur vermelde, licht beschermde aardaker, akkerklokje, brede wespenorchis, gewone vogelmelk, grote kaardenbol, knikkende vogelmelk en zwanenbloem (Flora- en faunawet, tabel 1) zijn niet aangetroffen in het plangebied en worden ook niet verwacht binnen het plangebied. De in de literatuur vermelde matig beschermde wilde marjolein, rapunzelklokje en grote keverorchis (Flora- en faunawet, tabel 2) zijn niet aangetroffen tijdens het veldonderzoek. Deze en overige matig en streng beschermde plantensoorten worden niet verwacht binnen het plangebied door het ontbreken van geschikte groeiplaatsen. De samenstelling van de aangetroffen flora en vegetatie en de daarvan afgeleide inschatting van de voedselrijkdom en bodemgesteldheid bevestigen dit.

Broedvogels

Een volledige broedvogelkartering heeft niet plaatsgevonden. Tijdens het veldbezoek zijn in en rondom het plangebied de volgende vogelsoorten aangetroffen: houtduif, merel en witte kwikstaart. Het plangebied is geschikt broed- en foerageergebied voor diverse vogelsoorten.

Jaarrond beschermde nesten

De geraadpleegde bronnen vermelden het voorkomen van de boomvalk, buizerd, havik, huismus, ransuil en steenuil voor de omgeving van het plangebied (zie paragraaf 4.2.1). Tijdens het onderzoek zijn sporen van een steenuil gevonden. Van de overige soorten, waarvan de vaste rust- en verblijfplaatsen en nestlocaties jaarrond beschermd zijn, zijn geen sporen aangetroffen.

Boomvalk, buizerd, havik en ransuil.

Geschikte nestgelegenheden in de vorm van forse bomen in bosschages met voldoende rust en dekking ontbreken voor de in de literatuur vermelde boomvalk, buizerd, havik en ransuil (zie paragraaf 4.2.1). Het plangebied is geen (essentieel) leefgebied voor deze soorten. Sporadisch kan een foeragerende buizerd in het plangebied worden aangetroffen.

Huismus

De literatuur (zie paragraaf 4.2.1) maakt melding van de huismus voor de omgeving van het plangebied. Tijdens het veldbezoek zijn geen huismussen aangetroffen. De te slopen varkensstallen zijn niet geschikt als verblijfplaats voor de huismus.

Steenuil

De te slopen varkensstallen zijn geschikt als broedlocatie voor in de literatuur vermelde (zie paragraaf 4.2.1) steenuil. Tijdens het veldbezoek zijn sporen (braakballen en uitwerpselen) gevonden van de steenuil (zie bijlage 1). Het is dan ook zeer waarschijnlijk dat de steenuil een vaste verblijfplaats heeft binnen het plangebied.

Grondgebonden zoogdieren

Tijdens het veldbezoek zijn (geen) sporen van beschermde soorten aangetroffen in het plangebied. Mogelijk wordt het plangebied gebruikt als leefgebied door enkele in de literatuur vermelde (zie paragraaf 4.2.1) algemene, licht beschermde soorten als haas, konijn, egel en veldmuis (Flora- en faunawet, tabel 1). In de literatuur (zie paragraaf 4.2.1.) wordt verder melding gemaakt van de matig beschermde eekhoorn en steenmarter (Flora- en faunawet, tabel 2).

Eekhoorn

Mogelijk komt de matig beschermde eekhoorn (Flora- en faunawet, tabel 2) voor in de omgeving van het plangebied. Tijdens het veldbezoek zijn geen (sporen van) eekhoorns aangetroffen. Van de eekhoorn zijn alleen de permanente verblijfplaatsen beschermd. Gezien het ontbreken van bomen die potentie bieden voor geschikte verblijfplaatsen (nesten en holle bomen) binnen het plangebied, worden er geen vaste verblijfplaatsen van eekhoorns verwacht.

Steenmarter

Mogelijk komt de matig beschermde steenmarter (Flora- en faunawet, tabel 2) voor in het plangebied. Tijdens het veldbezoek zijn echter geen (sporen van) steenmarters aangetroffen. Verblijfplaatsen bevinden zich mogelijk in de varkensstallen binnen het plangebied. Van de steenmarter zijn de permanente verblijfplaatsen beschermd.

Overige matig en/of streng beschermde grondgebonden zoogdieren (Flora- en faunawet, tabel 2 en 3) worden niet verwacht. Het bronnenonderzoek bevestigt de afwezigheid van overige matig tot streng beschermde grondgebonden zoogdieren voor de omgeving van het plangebied (zie paragraaf 4.2.1).

Vleermuizen

De literatuur maakt melding van het voorkomen van de volgende vleermuissoorten voor de omgeving van het plangebied: gewone dwergvleermuis, laatvlieger en rosse vleermuis (zie paragraaf 4.2.1). Alle vleermuizen zijn streng beschermd: Flora- en faunawet, tabel 3. De te slopen gebouwen zijn ongeschikt als verblijfplaats voor gebouwbewonende soorten als

de gewone dwergvleermuis en laatvlieger. Een verblijfplaats van gebouwbewonende vleermuizen wordt niet verwacht in de te slopen schuren.

In het plangebied bevinden zich geen bomen, waardoor verblijfplaatsen van boombewonende soorten zoals de in de literatuur vermelde (zie paragraaf 4.2.1) rosse vleermuis niet worden verwacht. De beplanting rondom de te slopen gebouwen is matig geschikt als foerageergebied voor diverse vleermuissoorten. Het plangebied vormt geen essentieel leefgebied voor vleermuizen.

Amfibieën

Tijdens het veldbezoek zijn geen beschermde amfibieën aangetroffen in het plangebied. Het plangebied is door het ontbreken van geschikt voortplantingswater en landhabitat niet geschikt als leefgebied voor amfibieën. De, in de literatuur vermelde, licht beschermde amfibieënsoorten (zie paragraaf 4.2.1) zijn vermoedelijk elders in het kilometerhok aangetroffen. Mogelijk doorkruist sporadisch een zwervend exemplaar van bijvoorbeeld de bruine kikker of de gewone pad de ruimte rondom de te slopen gebouwen in het plangebied.

Matig en streng beschermde amfibieën (Flora- en faunawet, tabel 2/3) worden niet verwacht door het ontbreken van geschikt landhabitat en voortplantingswater. Het literatuuronderzoek (zie paragraaf 4.2.1) bevestigt dit.

Reptielen

Tijdens het veldbezoek zijn geen reptielen aangetroffen en worden ook niet verwacht gezien het ontbreken van geschikt habitat. Het literatuuronderzoek (zie paragraaf 4.2.1) bevestigt dit.

Vissen

In het plangebied is geen open water aanwezig. Hierdoor ontbreekt geschikt leefgebied voor de in de literatuur vermelde (zie paragraaf 4.2.1) matig beschermde kleine modderkuiper (Flora- en faunawet, tabel 2) en streng beschermde grote modderkuiper (Flora- en faunawet, tabel 3) en overige beschermde (Flora- en faunawet, tabel 2/3) vissen.

Ongewervelde dieren

Beschermde ongewervelden (dagvlinders/libellen etc.) zijn hier niet aangetroffen. Beschermde ongewervelden worden ook niet verwacht door het ontbreken van geschikt leefgebied. Het literatuuronderzoek (zie paragraaf 4.2.1) bevestigt dit.

5 Flora- en faunawet

5.1 Toetsing aan de Flora- en faunawet

De effecten op de flora en fauna en de wettelijke consequenties zijn ingeschat aan de hand van de geplande werkzaamheden.

Sinds 1 maart 2005 is een nieuwe AMvB van kracht waarin de vrijstellingen worden geregeld met betrekking tot artikel 75 van de Flora- en faunawet. Deze AMvB bestaat uit 3 tabellen waarbij tabel 1 soorten de lichtste bescherming en tabel 3 de zwaarste bescherming genieten (zie bijlage 2). Voor tabel 1 soorten betekent dit dat voor ruimtelijke ontwikkelingen als de op deze locatie geplande werkzaamheden, geen ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet hoeft te worden aangevraagd. Voor tabel 2 en 3 soorten dient overtreding van de Flora- en faunawet voorkomen te worden door het nemen van mitigerende maatregelen. Als dit niet mogelijk is dient een ontheffing aangevraagd te worden, in combinatie met het nemen van compenserende maatregelen.

5.1.1 Flora

De geraadpleegde literatuur vermeldt het voorkomen van de licht beschermde aardaker, akkerklokje, brede wespenorchis, gewone vogelmelk, grote kaardenbol, knikkende vogelmelk en zwanenbloem (Flora- en faunawet, tabel 1). Tijdens het veldbezoek zijn geen groeiplaatsen van deze en andere licht beschermde plantensoorten (Flora- en faunawet, tabel 1) in het plangebied vastgesteld. Licht beschermde plantensoorten worden ook niet verwacht binnen het plangebied. Voor licht beschermde plantensoorten geldt overigens automatisch de vrijstellingsregeling bij ruimtelijke ontwikkelingen.

Daarnaast zijn in de omgeving van het plangebied 3 matig beschermde plantensoorten aangetroffen: wilde marjolein, rapunzelklokje en grote keverorchis (Flora- en faunawet, tabel 2). Het plangebied is echter ongeschikt als groeiplaats voor deze soorten door het ontbreken van geschikte omstandigheden. Andere matig en streng beschermde plantensoorten (Flora- en faunawet, tabel 2/3) worden ook niet verwacht binnen het plangebied door het ontbreken van geschikt habitats.

Het uitvoeren van een aanvullend onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is niet noodzakelijk voor deze soortgroep.

5.1.2 Broedvogels

Alle aangetroffen en te verwachten vogelsoorten zijn beschermd krachtens de Flora- en faunawet en de Vogelrichtlijn. Ontheffing voor deze diergroep is niet mogelijk. Dit betekent dat het verstoren, verontrusten, doden en anderszins nadelig beïnvloeden van deze soortgroep niet is toegestaan. Voor vogels geldt dat deze tijdens de broedperiode het meest gevoelig zijn voor verstoring. De rest van het jaar zijn zij flexibeler en is de kans op nadelige effecten door de werkzaamheden voor de individuen aanzienlijk minder. Daarom

moet er buiten het broedseizoen gestart worden met de werkzaamheden. Als de werkzaamheden in volle gang zijn bij aanvang van het broedseizoen, is het verstoringeffect op (broed)vogels minimaal. Het broedseizoen ligt, afhankelijk van de weeromstandigheden en aanwezige soorten, ruwweg tussen 15 maart en 15 juli. Broedgevallen buiten deze periode zijn ook beschermd.

Vogelsoorten waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn

Boomvalk, buizerd, havik en ransuil

Het plangebied vormt geen essentieel leefgebied voor de boomvalk, buizerd, havik en ransuil. Door het ontbreken van bomen zijn geschikte nestlocaties van deze soorten uitgesloten binnen het plangebied. Het uitvoeren van een aanvullend onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is niet noodzakelijk voor de boomvalk, buizerd, havik en/of ransuil.

Huismus

Het plangebied biedt geen geschikt leefgebied aan de jaarrond beschermde huismus. De te slopen gebouwen zijn niet geschikt als nestlocatie voor deze soort. Vaste verblijfplaatsen van de huismus worden dan ook niet verwacht binnen het plangebied. Het uitvoeren van een aanvullend onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is niet noodzakelijk voor de huismus.

Steenuil

De te slopen varkensstallen zijn geschikt als vaste verblijfplaats/nestlocatie voor de steenuil. De nestlocaties van de steenuil zijn jaarrond beschermd. Het uitvoeren van een aanvullend onderzoek is dan ook noodzakelijk.

5.1.3 Grondgebonden zoogdieren

Het plangebied wordt mogelijk gebruikt als foerageergebied door enkele algemene, licht beschermde soorten als egel, haas, konijn, mol en algemene muizensoorten. Voor licht beschermde soorten geldt bij ruimtelijke ontwikkelingen automatisch de vrijstellingsregeling. Mogelijk komt de in de literatuur vermelde matig beschermde eekhoorn en steenmarter (Flora- en faunawet, tabel 2) voor in de omgeving van het plangebied.

Eekhoorn

Van de matig beschermde eekhoorn (Flora- en faunawet, tabel 2) zijn alleen de vaste verblijfplaatsen (nesten) beschermd. Deze bevinden zich in bomen en bomen zijn niet aanwezig in het plangebied. Nader onderzoek naar het voorkomen van de matig beschermde eekhoorn of het aanvragen van een ontheffing is dan ook niet noodzakelijk.

Steenmarter

Van de matig beschermde steenmarter (Flora- en faunawet, tabel 2) zijn alleen de permanente verblijfplaatsen beschermd. De oude varkensstallen binnen het plangebied zijn mogelijk geschikt als vaste verblijfplaats voor de steenmarter. Nader onderzoek naar het voorkomen van de steenmarter is dan ook noodzakelijk.

Overige matig of streng beschermde soorten (Flora- en faunawet, tabel 2 en 3) worden niet verwacht. Het uitvoeren van een aanvullend onderzoek of het aanvragen van een ontheffing voor deze overige soorten is dan ook niet noodzakelijk.

5.1.4 Vleermuizen

Om te bepalen of aanvullend onderzoek naar vleermuizen noodzakelijk is, worden de resultaten van de quickscan getoetst aan de checklist van Het Protocol voor vleermuisinventarisaties van de Gegevensautoriteit Natuur en de Zoogdiervereniging VZZ. Hieronder zijn de relevante passages uit de checklist weergegeven:

1. Zijn er gebouwen die gesloopt of gerenoveerd worden?

Ja →

2. Bieden de gebouwen mogelijk winter-, kraam-, zomer- en paarverblijfplaatsen voor vleermuizen (denk aan de spouwmuur, dakpannen, kelders, luiken aan de muur, gevelbekleding, zolders, daklagen, kruipruimtes etc.)?

Nee → Nader onderzoek naar kraam-, zomer- en paar verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen is niet noodzakelijk.

3. Zijn er bomen die gekapt of gesnoeid worden?

Nee → Nader onderzoek naar kraam-, zomer- en paar verblijfplaatsen van boombewonende vleermuizen is niet noodzakelijk.

4. Maken de struiken, gewassen, boom (bomen) deel uit van een mogelijke route/verbinding of een essentieel foerageergebied?

N.v.t. → Nader onderzoek naar foerageergebieden en routes van vleermuizen is niet noodzakelijk.

Nader onderzoek naar vleermuizen is niet noodzakelijk aangezien er door de geplande ruimtelijke ontwikkelingen geen verblijfplaatsen, essentiële foerageergebieden of vliegroutes aangetast worden. Het aanvragen van een ontheffing is niet noodzakelijk voor deze soortgroep.

5.1.5 Overige diersoorten

Amfibieën, reptielen, vissen en ongewervelden zijn niet aangetroffen. Voor de te verwachte licht beschermde amfibieënsoorten geldt automatisch de vrijstellingsregeling bij ruimtelijke ontwikkelingen. Gezien het ontbreken van geschikt voortplantingswater en geschikt landhabitat zijn zwaar beschermde amfibieën, reptielen, vissen en ongewervelden niet te verwachten in het plangebied. Het uitvoeren van een aanvullend onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is niet noodzakelijk voor deze soortgroepen.

5.2 Wettelijke consequenties

5.2.1 Flora

Geen nader onderzoek noodzakelijk. Geen ontheffing noodzakelijk.

5.2.2 Broedvogels

Steenuil

De nestlocaties van steenuilen zijn jaarrond beschermd. De gebouwen bieden potentiële nestgelegenheid voor deze soort. Gericht onderzoek zal moeten aantonen of de steenuil voorkomt binnen het plangebied. Het onderzoek bestaat uit het waarnemen van territorium indicierend gedrag (roepen of baltsen) in het voorjaar en het zoeken naar volwassen individuen.

5.2.3 Zoogdieren

Steenmarter

Gericht onderzoek naar het voorkomen van de steenmarter is noodzakelijk om te bepalen of de gebouwen in gebruik zijn als vaste rust- of verblijfplaats. Hiervoor dient één dagbezoek uitgevoerd te worden tijdens de voortplantingsperiode van steenmarters (1 maart – 1 september).

5.2.4 Vleermuizen

Geen nader onderzoek noodzakelijk. Geen ontheffing noodzakelijk.

5.2.5 Overige diersoorten

Geen nader onderzoek noodzakelijk. Geen ontheffing noodzakelijk.

6 Conclusie

Aan de hand van de resultaten van de quickscan natuurtoets op de locatie Bengerdensestraat 25 in Bemmelen kan de volgende conclusie worden getrokken:

Aanvullend onderzoek in het kader van de Flora- en faunawet is noodzakelijk voor:

- Steenuil
- Steenmarter

Overige soortgroepen

Voor de overige soortgroepen is aanvullend onderzoek of het aanvragen van een ontheffing in het kader van de flora- en fauna niet noodzakelijk.

Bijlagen

- 1 **Impressie plangebied**
- 2 **Wettelijk kader**

Bijlage 1 Impressie plangebied

Bijlage 2 Wettelijk kader Flora- en faunawet

Sinds 1 april 2002 is de Flora- en faunawet van kracht. Deze wet beschermt planten en dieren tegen negatieve invloeden en bevat hiervoor diverse concrete verbodsbepalingen:

- beschermde inheemse dieren mogen niet verstoord, gevangen of gedood worden;
- beschermde inheemse plantensoorten mogen niet vernield, beschadigd of ontworteld worden;
- nesten, rustplaatsen en voortplantingsplaatsen van beschermde soorten mogen niet verstoord of vernield worden.

De Flora- en faunawet kent drie verschillende beschermingsregimes. Hiertoe zijn de beschermde planten en dieren onderverdeeld in drie categorieën, elke categorie kent een eigen beoordelingstoets voor ontheffingverlening (zie tabel 1).

Beschermde flora en fauna	Zonder gedragscode	Met gedragscode
Algemene soorten (tabel 1)	Algemene vrijstelling	Algemene vrijstelling
Overige soorten (tabel 2)	Lichte toets	Vrijstelling
Streng beschermde soorten (tabel 3)	Uitgebreide toets	Uitgebreide toets

Tabel 1. Beoordelingstoets voor ontheffing.

Tabel 1 maakt melding van een gedragscode. In een gedragscode is opgenomen hoe werkzaamheden worden uitgevoerd zodanig dat schade aan beschermde soorten wordt voorkomen of tot een minimum wordt beperkt. Wanneer bij uitvoering van de werkzaamheden gehandeld wordt volgens de gedragscode, en dit ook aangetoond kan worden, geldt een vrijstelling of lichtere toetsing (zie tabel 1). De gedragscode moet wel door de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit goedgekeurd zijn, alvorens deze een wettelijke status heeft.

Flora- en faunawet, tabel 1: Algemene vrijstelling

Veel soorten die in de Flora- en faunawet zijn opgenomen, komen in Nederland algemeen voor. Voor verstoring van deze soorten bij uitvoering van werkzaamheden in het kader van bestendig onderhoud, beheer of gebruik, of bij ruimtelijke ontwikkeling of inrichting, geldt een algemene vrijstelling en is dus geen ontheffing nodig.

Flora- en faunawet, tabel 2: “Lichte” toets

Wanneer soorten uit de tweede categorie negatief beïnvloed worden en niet gehandeld wordt volgens een gedragscode, geldt bij de ontheffingsaanvraag de “lichte” toets. Hierbij moet aangetoond worden dat de werkzaamheden er niet toe mogen leiden dat het voortbestaan van de soorten in gevaar wordt gebracht. Werken volgens de Gedragscode

Flora- en faunawet voor de bouw- en ontwikkelsector geeft vrijstelling voor deze categorie van beschermde soorten. Er hoeft hiervoor geen ontheffing aangevraagd te worden. Er mag echter geen afbreuk gedaan worden aan de gunstige staat van instandhouding van de soort. De populatie in het gebied mag geen gevaar lopen om uit te sterven. Hiervoor moeten maatregelen getroffen worden, die opgenomen worden in een ecologisch werkprotocol.

Flora- en faunawet, tabel 3: “Uitgebreide” toets

Wanneer soorten uit tabel 3 voorkomen in een gebied dienen er maatregelen getroffen te worden om behoud van de lokale populatie, bescherming van individuen en de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaatsen te garanderen. Hiervoor dienen mitigerende en mogelijk compenserende maatregelen getroffen te worden. Om zeker te zijn of de maatregelen voldoende zijn, dienen ze vooraf beoordeeld te worden door Dienst Regelingen. Met dit besluit kan aangetoond worden dat de initiatiefnemer zich houdt aan de Flora- en faunawet. Het besluit heeft de initiatiefnemer bijvoorbeeld nodig als iemand bezwaar maakt tegen het project of vraagt om handhaving van de Flora- en faunawet.

Indien vaste verblijfplaatsen worden beschadigd of weggehaald of behoud van de lokale populatie dan wel bescherming van de aanwezige individuen niet voldoende kan worden gegarandeerd, dienen compenserende maatregelen te worden uitgevoerd én dient een ontheffing te worden aangevraagd bij Dienst Regelingen. Voor deze soorten geldt echter dat alleen ontheffing wordt verleend op grond van een wettelijk belang genoemd in de Habitatrichtlijn of Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantsoorten.

Dat zijn voor Bijlage IV-soorten Habitatrichtlijn:

- bescherming van flora en fauna;
- volksgezondheid en openbare veiligheid;
- dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, en voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

en voor Bijlage 1: AMvB-soorten:

- bescherming van flora en fauna;
- volksgezondheid en openbare veiligheid;
- dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, en voor het milieu wezenlijke gunstige effecten;
- uitvoering van werkzaamheden in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling.

Vogels

Alle vogels in Nederland zijn streng beschermd. Werkzaamheden of gebruik van ruimte waarbij vogels gedood of verontrust, of waardoor hun nesten of vaste rust- en verblijfplaatsen worden verstoord, zijn verboden. Voor vogels geldt dat er alleen ontheffing

wordt verleend op grond van een wettelijk belang zoals vermeld in de Vogelrichtlijn. Dat zijn:

- bescherming van flora en fauna;
- veiligheid van het luchtverkeer;
- volksgezondheid en openbare veiligheid.

Overtreding van de Flora- en faunawet dient voorkomen te worden door het nemen van mitigerende maatregelen. Het gaat dan om het behoud van de functionaliteit van de voortplanting- en/of vaste rust- en verblijfplaatsen van de soorten. Het betreft hier de functies van het leefgebied die ervoor zorgen dat de soort succesvol kan rusten of voortplanten, bijvoorbeeld migratieroutes en foerageergebied. Om zeker te zijn of de maatregelen voldoende zijn, dienen ze vooraf beoordeeld te worden door Dienst Regelingen. Met dit besluit kan aangetoond worden dat de initiatiefnemer zich houdt aan de Flora- en faunawet. Het besluit heeft de initiatiefnemer bijvoorbeeld nodig als iemand bezwaar maakt tegen het project of vraagt om handhaving van de Flora- en faunawet.

Bescherming van vogelnesten

Tijdens werkzaamheden dient rekening gehouden te worden met het broedseizoen van vogels. De Flora- en faunawet kent geen standaardperiode voor het broedseizoen. Het gaat erom of er een broedgeval is. Verblijfplaatsen van vogels die hun verblijfplaats het hele jaar gebruiken, zijn jaarrond beschermd. Slechts een beperkt aantal soorten bewoont het nest permanent of keert elk jaar terug naar hetzelfde nest. De meeste vogels maken elk broedseizoen een nieuw nest of zijn in staat om een nieuw nest te maken. Deze vogelnesten voor eenmalig gebruik vallen alleen tijdens het broedseizoen onder de bescherming van artikel 11 van de Flora- en faunawet. Voor deze soorten is geen ontheffing nodig voor werkzaamheden buiten het broedseizoen. En ook niet als maatregelen getroffen worden die voorkomen dat deze soorten zich op de bouwplaats vestigen tijdens het broedseizoen. Buiten het broedseizoen mogen nesten verplaatst of verwijderd worden, maar daar zijn uitzonderingen op.

Nesten die het hele jaar door zijn beschermd

Op de volgende categorieën gelden de verbodsbepalingen van artikel 11 van de Flora- en faunawet het gehele seizoen:

1. Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats.
2. Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar.
3. Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De

(fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar.

4. Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen.

Nesten die niet het hele jaar door zijn beschermd

Er zijn ook vogelnesten die worden aangegeven als categorie 5. Deze zijn buiten het broedseizoen niet beschermd.

5. Nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen.

De soorten uit bovenstaande categorie 5 vragen extra onderzoek, ook al zijn hun nesten niet jaarrond beschermd. Categorie 5-soorten zijn namelijk wel jaarrond beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen.

Zorgplicht (art 2 Flora- en faunawet)

Naast bovenstaande verplichtingen voor beschermde soorten geldt bovendien voor alle soorten, plant en dier, de zogenaamde zorgplicht. In de zorgplicht is opgenomen dat alle planten en dieren een intrinsieke waarde hebben en onvervangbaar zijn. De zorgplicht is een fatsoenseis en houdt in dat bij menselijk handelen voldoende zorg in acht genomen wordt om in het wild levende planten en dieren zoveel mogelijk te beschermen.

Staring Advies
Jonker Emilweg 11
6997 CB Hoog-Keppel
T 0314 641 910
info@staringadvies.nl
